

ning giver. Da det imidlertid drejer sig om et meget stort Antal Rettigheder, som vil kræve Undersøgelse og Behandling i hvert enkelt Tilfælde, vil det være meget ønskeligt at indskrænke Antallet af disse, og da der ogsaa med Hensyn til Adgangsveje ved fremtidige Udstykninger maa paaregnes at ville opstaa Tilfælde, hvor Vejretten ikke er beskyttet efter Tinglysningslovens Regler, har man ment det paakrævet at faa en Bestemmelse gaaende ud paa, at saadanne Vejrettigheder, som er af særlig Betydning for en Ejer, idet de giver eneste eller væsentligste Adgang til hans Ejendom eller nogen af dennes Lodder, tillægges Retsbeskyttelse mod senere Omsætningserhververe og Kreditorer, forsaavidt Vejen er angivet paa Matrikulkortet, selv om der ikke kan føres andet Bevis for Vejrettighedernes Stiftelse (jfr. Lovforslagets § 1). En saadan Bestemmelse kan næppe vække Betænkelighed, idet Købere og Laangivere har Adgang til ved Eftersyn af Matrikulkortet at skaffe sig Kundskab om slige Vejrettigheders Eksistens paa en Maade, som ikke er væsentlig besværligere end det Eftersyn af Tingbogen, som udkræves ved tinglyste Rettigheder.

Den foreslaaede Bestemmelse vil ikke faa Retsvirkning over for de øjeblikkelige Ejere og Panthavere; men dette afbødes med Hensyn til Ejerne ved, at Matrikulumyndighederne som Regel ikke optager en privat Vej paa Matrikulkortet, uden at der foreligger en Erklæring fra Ejeren af den tjenende Ejendom om, at han samtykker i, at Vejen udlægges, jfr. Post 1, 1. Stykke, i Cirkulære Nr. 66 af 29. April 1925 og § 2 i det vedføjede Udkast til administrative Bestemmelser om private Vejes Optagelse, Slettelse og Forandring paa Matrikulkortet m. m. Dertil kommer med Hensyn til Panthaverne, at Pantefrigørelsen af en Parcel maa formodes at indbefatte en over Restpantet udlagt Adgangsvej til Parcellen; for at udelukke enhver Tvivl herom foreslaas udtrykkeligt bestemt, at Panthaverens Tilladelse til, at en Parcel udgaar af deres Pant, indbefatter Samtykke til Vej over den tilbageblivende Del af Pantet, saafremt Vejen er optaget paa Matrikulkortet og har været en Forudsætning for Parcellens Frastykning (jfr. Lovforslagets § 4).

Ved Sammenspillet mellem disse Bestemmelser mener man at have opnaaet, at nødvendige Adgangsveje, der findes optaget paa Matrikulkortet, faar en særdeles gunstig Retsstilling.

I et stort Antal Tilfælde vil Adgangsvej til en Lod imidlertid ikke findes paa Matri-

kulkortet, navnlig i Sønderjylland⁷⁾, hvor der ikke hidtil har været ført nogen Kontrol med, at der ved Udstykning sørges for Adgang til Parcellerne, og de Regler, som følges ved Behandlingen af Udstyknings-sager fra det øvrige Land, forhindrer ikke, at særskilt matrikulerede Jordstykker, der oprindeligt er fraskilt til Forening med tilgrænsende Jorder, senere afhændes særskilt eller særskilt pantsættes, uden at der er sørgt for Vejadgang. Man har derfor ment det paakrævet for de Tilfælde, hvor en bestaaende Vej giver eneste eller væsentligste Adgang til en Ejendom eller en Lod, men Brugen af Vejen staar i Fare for at falde bort ved Retssag eller Kreditorfølgning, at faa en særlig Regel, hvorved der — uanset, om Vejen er optaget paa Matrikulkortet eller ikke, — aabnes Mulighed for, at det ved Dom kan bestemmes, at Brugen skal vedvare mod Ydelse af Erstatning til den eller dem, der kan kræve Brugens Bortfald i Henhold til Tinglysningslovens § 1. Ved Udbetaling af Erstatningen forudsættes det, at Reglerne i § 10 i Lov af 14. December 1857 om Gader, Veje og Vandløb i København anvendes analogisk, og at Reglen om Ejerpant i Tinglysningslovens § 40, 1. Stykke, ikke kommer til Anvendelse. Det foreslaas, at Erstatningen som Regel skal erlægges kontant, d. v. s. med en samlet Sum, men at der til Fremskaffelse af den efter Bestemmelse i Dommen skal kunne gives Pant i den herskende Ejendom forud for anden Pantegæld (jfr. Lovforslagets § 2, 1. Stykke).

Ligeledes har man anset det for ønskeligt, at der indføres Bestemmelser om Nødvej i Lighed med de i den tyske borgerlige Lovbog af 18. August 1896⁸⁾ og den svenske Lov af 29. Juni 1926 om private Veje⁹⁾ indeholdte for de Tilfælde, hvor en Ejendom eller en Lod uden Ejeren Skyld maatte være uden Forbindelse med offentlig Vej, og der ikke paa rimelige Vilkaar har kunnet opnaas Overenskomst om Ret til Adgang over anden Ejendom (jfr. Lovforslagets § 2, 2. Stykke). En Forudsætning for at tilkende en Ejer Vejret over fremmed Ejendom er naturligvis, at Retten ikke vil blive til uforholdsmæssig Skade for denne. Afgørelsen af, hvorvidt og da hvor og med hvilken Bredde en saadan Vej skal udlæg-

⁷⁾ Ved Udarbejdelsen af Matrikulen for Sønderjylland, der traadte i Kraft den 1. Januar 1878, var ikke paabudt Undersøgelse af Adgangsforholdene til hver enkelt Lod.

⁸⁾ Jfr. §§ 917 og 918 i Bürgerliches Gesetzbuch.

⁹⁾ Jfr. §§ 2, 3 og 5 i Lagen om enskilda vägar.